

แนวทางการพัฒนาสาธารณูปการในพื้นที่ศึกษา

จากการศึกษาในบทที่ผ่านมาแล้ว จะเห็นได้ว่าในพื้นที่ศึกษานี้มีศักยภาพในการพัฒนาทางด้านสาธารณูปการ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์มาตรฐานการให้บริการสาธารณูปการประเภทต่างๆ สามารถที่จะพิจารณาถึงสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ได้ว่ามีส่วนใดที่ดีอยู่แล้ว มีส่วนใดที่ควรได้รับการพัฒนา และส่วนใดควรได้รับการปรับปรุง รวมถึงความคิดเห็นของประชาชนในปัญหาการให้บริการในด้านสาธารณูปการ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสาธารณูปการภายในพื้นที่โดยรวม ทั้งนี้เนื่องมาจากพื้นที่นี้ได้รับอิทธิพลจากสะพานพระราม 5 และถนนนครอินทร์กับถนนราชพฤกษ์ ทำให้การพัฒนาพื้นที่นี้จากเดิมมีลักษณะของความเป็นพื้นที่ชนบท เปลี่ยนเป็นพื้นที่ความเป็นเมืองมากยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนพัฒนาสาธารณูปการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่จะอพยพเข้ามาสู่พื้นที่ในอนาคต สำหรับกลุ่มประชากรที่จะอพยพเข้ามาโดยส่วนใหญ่ จะเข้ามาอาศัยอยู่ในลักษณะหมู่บ้านจัดสรรที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และเป็นกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี ดังนั้น แนวทางการพัฒนาสาธารณูปการภายในพื้นที่ จึงต้องวางแผนกระจายการให้บริการสาธารณูปการให้เหมาะสมและเพียงพอ สามารถตอบสนองความต้องการของภาคประชาชน และสอดคล้องกันกับหลักการวิชาการทางด้านผังเมือง โดยจะพิจารณาจากแนวนโยบายแผนงาน ตลอดจนโครงการต่างๆ ของรัฐบาลที่ได้ดำเนินการพัฒนาสาธารณูปการภายในพื้นที่ศึกษา มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสาธารณูปการเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่โดยรวม ดังต่อไปนี้

5.1 นโยบายและโครงการพัฒนาของภาครัฐบาล

5.1.1 แผนพัฒนาของจังหวัดนนทบุรี 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549)

วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดนนทบุรีเป็นเมืองนนท์ที่น่าอยู่ บนพื้นฐานของการพัฒนาที่สมดุลในทุกด้าน เพื่อให้การพัฒนาในช่วงของแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ.2545-2549) ได้ไปสู่วิสัยทัศน์การพัฒนาที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์จังหวัดนนทบุรี ปี2547-2550 โดยการศึกษานี้ จะนำยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาธารณูปการมาใช้ ได้แก่ ยุทธศาสตร์

สร้างเสริมคุณภาพชีวิต และยุทธศาสตร์สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีแนวทางการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้

5.1.1.1 ด้านการศึกษา

ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของสถานการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และทันต่อวิทยาการสมัยใหม่ ในรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายทั้งในระบบ และนอกระบบ โดยใช้ยุทธศาสตร์สร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่ต้องดำเนินงานตามโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานการศึกษา ได้แก่ โครงการพัฒนาโรงเรียนยอดนิคมให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งจากข้อมูลในปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีมีโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 18 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งจังหวัดจำนวน 268 โรงเรียน เป้าหมายในปี 2547-2550 จำนวนโรงเรียนยอดนิคมที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์มาตรฐานและครอบคลุมพื้นที่ทุกอำเภอ เพิ่มจำนวนเป็น 29 โรงเรียน

5.1.1.2 ด้านการสาธารณสุข

สร้างรูปแบบการดูแลสุขภาพให้เป็นการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม ที่เน้นการดูแลสุขภาพทั้งในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยงและยามเจ็บป่วย มีการกำหนดคุณภาพและมาตรฐานของการรับบริการด้านสุขภาพแบบบูรณาการ พร้อมทั้งการกำกับดูแลให้เป็นไปตามคุณภาพ และมาตรฐาน สร้างหลักประกันสุขภาพทั้งเชิงรุกและเชิงรับแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพ ทั้งการส่งเสริมการควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาล ตลอดจนการฟื้นฟูสมรรถภาพได้ ปรับปรุงคุณภาพของการให้บริการด้านสาธารณสุข และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านสุขภาพ รวมถึงระบบการบริหารจัดการ เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ โดยใช้ยุทธศาสตร์สร้างเสริมคุณภาพชีวิต ซึ่งมีโครงการที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการ ได้แก่ โครงการศูนย์สุขภาพมิติใหม่อุ่นใจใกล้บ้านและโครงการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ (EMS) ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละโครงการ ดังนี้

- โครงการศูนย์สุขภาพมิติใหม่อุ่นใจใกล้บ้าน ให้การพัฒนาสถานบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ ให้การบริการที่ได้ตามมาตรฐาน เป้าหมายในปี 2547-2550 จำนวนโรงพยาบาลที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ (HA) จำนวน 7 แห่ง และจำนวนสถานีอนามัยหรือศูนย์สุขภาพชุมชน และศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพ

(HCA) จำนวน 84 แห่ง คือภายใน 5 ปี โรงพยาบาลและสถานีนอมนามัยทุกแห่งจะผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพ

- โครงการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ (EMS) ปรับปรุงพัฒนาระบบบริการแพทย์ฉุกเฉิน และการให้บริการถึงจุดเกิดเหตุภายใน 30 นาที เป้าหมายในปี 2547 - 2550 ร้อยละของสถานพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์ประเมินมาตรฐานระบบบริการแพทย์ฉุกเฉิน จำนวนร้อยละ 85 และจำนวนโรงพยาบาลการให้บริการถึงจุดเกิดเหตุภายใน 30 นาที 6 แห่ง จากเดิมที่มีเพียงโรงพยาบาลพระนั่งเกล้าเพียงแห่งเดียว

5.1.1.3 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และฝ่ายปกครอง ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งลดการเกิดอุบัติเหตุ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น พร้อมการสนับสนุนบทบาทของครอบครัวและชุมชน รวมทั้งองค์กรในภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเฝ้าระวังดูแลความปลอดภัยและแก้ไขปัญหาภายในชุมชนเอง เพื่อให้เกิดความร่วมมือในลักษณะไตรภาคี ระหว่างภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม และเร่งรัดการผลักดัน จับกุม และสกัดกั้นแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายอย่างจริงจัง โดยใช้ยุทธศาสตร์สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งมีโครงการที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

- จัดตั้งศูนย์รับแจ้งอาชญากรรม และศูนย์ประสานงานรักษาความปลอดภัยประจำท้องถิ่น เป้าหมายในปี 2547 - 2550 ลดอัตราการเกิดคดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ ไม่เกิน 0.18 คดีต่อประชากร 1,000 คน และลดอัตราการเกิดคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ไม่เกิน 1.6 คดีต่อประชากร 1,000 คน จากเดิมที่เกิดขึ้น 1.68 คดีต่อประชากร 1,000 คน

- การแบ่งพื้นที่ของสถานีตำรวจให้เหมาะสมกับภารกิจ การทำนี้เพื่อให้จำนวนเรื่องร้องเรียนลดลงร้อยละ 80

5.1.1.4 การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการป้องกันอุบัติเหตุและสาธารณภัย โดยการเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดทำแผนการ พัฒนาบุคลากร และการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้อย่างพอเพียง เพื่อให้เกิดความพร้อมสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน

และบรรเทาอุบัติเหตุ และสาธารณภัย โดยเป็นอาสาสมัครในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุต่างๆ เพื่อการดูแลตนเองของประชาชน

5.1.2 แผนงานและโครงการพัฒนาสาธารณูปการในพื้นที่ศึกษา

แผนงานและโครงการพัฒนาสาธารณูปการที่จะมีผลกระทบทั้งในทางตรงและโดยทางอ้อมต่อการพัฒนาสาธารณูปการด้านต่างๆ ของพื้นที่ชุมชนที่ศึกษาทั้งในปัจจุบัน และอนาคต มีดังนี้

5.1.2.1 แผนการและโครงการก่อสร้างอาคารบริการผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในของโรงพยาบาลบางกรวย เพื่อการขยายพื้นที่สำหรับการให้บริการภายในโรงพยาบาลบางกรวย เนื่องจากพื้นที่ใช้สอยของโรงพยาบาลมีความคับแคบและมีขนาดพื้นที่จำกัด ทำให้เกิดความแออัดแก่ผู้มาใช้บริการภายในโรงพยาบาลในปัจจุบัน และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้มาใช้บริการมากขึ้นทุกปี จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนดำเนินการโครงการก่อสร้างอาคารบริการผู้ป่วยภายในโรงพยาบาลบางกรวย ซึ่งในขณะนี้ได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินที่ติดกับโรงพยาบาลบางกรวยทางด้านทิศเหนือเนื้อที่ 250 ตารางวา เพื่อใช้เป็นที่ก่อสร้างอาคารไว้แล้วในปี 2546 ส่วนเงินที่ใช้ในการดำเนินงานก่อสร้างอาคาร จะเป็นเงินงบประมาณของรัฐบาล และส่วนหนึ่งจะได้จากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงิน ซึ่งขณะนี้งบประมาณจากรัฐบาลอยู่ในช่วงที่กำลังพิจารณาสับสนุน

5.1.2.2 โครงการก่อสร้างสถานีนอนามัยวัดสวนใหญ่ เป็นโครงการก่อสร้างสถานีนอนามัยแห่งใหม่ บนที่ดินของวัดสวนใหญ่ ในบริเวณพื้นที่ด้านทิศใต้ของวัดติดกับถนนสายบางกรวย-ไทรน้อย เพื่อใช้ทดแทนสถานีนอนามัยบ้านวัดสนามนอกเดิม ที่จะต้องย้ายออกไปจากวัดสนามนอก เนื่องจากสภาพของสถานีนอนามัยในปัจจุบัน มีสภาพเก่าและมีขนาดพื้นที่ใช้สอยคับแคบ เนื่องจากที่ตั้งของสถานบริการมีขนาดของเนื้อที่ดินจำกัดไม่สามารถขยายออกไปได้ และจะต้องพัฒนาการให้บริการของสถานีนอนามัยให้เพียงพอ เพื่อรองรับกับจำนวนประชากรที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตด้วย โดยได้มีการวางแผนการดำเนินการ คือ ได้จัดเตรียมสถานที่ก่อสร้างไว้เรียบร้อยแล้วในปี 2546 และในปี 2547 จะดำเนินการก่อสร้างอาคารของสถานีนอนามัย เป็นอาคารขนาด 3 ชั้น ตามแบบของกระทรวงสาธารณสุข สำหรับเงินที่ใช้ในการก่อสร้างสถานีนอนามัยแห่งนี้ ได้รับการจัดสรรเงินจากรัฐบาลไว้แล้ว และยังมีเงินบริจาคสนับสนุนการก่อสร้างไว้อีกส่วนหนึ่งด้วย

5.1.2.3 โครงการก่อสร้างสถานีนอนามัยบ้านวัดไทรมา เป็นโครงการก่อสร้างอาคารสถานีนอนามัยหลังใหม่เพิ่มเติมอีก 1 หลัง บนที่ดินของวัดไทรมาเหนือในบริเวณพื้นที่ติดกับสถานีนอนามัยเดิม ตามแผนดำเนินการขยายขนาดพื้นที่ใช้สอยของสถานีนอนามัยบ้านวัดไทรมา เนื่องจากสภาพของสถานีนอนามัยในปัจจุบันนี้ มีพื้นที่ใช้สอยคับแคบไม่เพียงพอต่อการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่บริการ และต้องพัฒนาการบริการของสถานีนอนามัย เพื่อรองรับกับจำนวนประชากรในชุมชนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคตด้วย โดยขณะนี้ในปี 2546 กำลังการดำเนินการก่อสร้างอาคารของสถานีนอนามัย ขนาด 2 ชั้น ตามแบบของกระทรวงสาธารณสุข ด้วยเงินจัดสรรเงินจากรัฐบาล ซึ่งจะแล้วเสร็จและสามารถใช้งานได้ในปี 2547

5.1.2.4 โครงการก่อสร้างสถานีดับเพลิงเทศบาลเมืองบางกรวย เพื่อใช้เป็นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และใช้เป็นที่จอดรถดับเพลิงของเทศบาลเมืองบางกรวย เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีที่ทำการและที่จอดรถดับเพลิงที่ถาวร ต้องแบ่งพื้นที่บางส่วนของสำนักงานเทศบาลเป็นที่ทำการและจอดรถดับเพลิง ทำให้พื้นที่ใช้สอยโดยรอบสำนักงานเทศบาลเกิดความคับแคบ ดังนั้น จึงได้มีการวางแผนดำเนินการโครงการก่อสร้างสถานีดับเพลิงขึ้นใหม่ โดยได้จัดเตรียมพื้นที่ดินในการก่อสร้างไว้แล้ว อยู่ในเขตเทศบาลตรงบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงกับวัดโพธิ์บางไผ่ และได้มีการจัดสรรเงินงบประมาณของเทศบาล เพื่อใช้ในการก่อสร้างอาคารของสถานีดับเพลิงไว้แล้ว ซึ่งจะสามารถดำเนินการก่อสร้างได้ในปี 2548

5.2 การพัฒนาสาธารณูปการในพื้นที่ศึกษา

เนื่องจากพื้นที่ศึกษานี้ได้รับอิทธิพลจากการสร้างสะพานพระราม 5 และถนนนครอินทร์กับถนนราชพฤกษ์ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาพื้นที่จากเดิมที่มีลักษณะของความเป็นพื้นที่ชนบทเปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่ที่มีความเป็นเมืองมากยิ่งขึ้น ทำให้มีแนวโน้มการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัยเกิดขึ้นตามมา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาสาธารณูปการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชากรภายในพื้นที่ชุมชนทั้งปัจจุบันและในอนาคต ดังนั้น แนวทางการพัฒนาสาธารณูปการ จะพิจารณาผลจากการศึกษาวิจัยมาดำเนินการพัฒนา โดยมีกรอบของการพัฒนาตามนโยบายและแผนพัฒนาของภาครัฐบาลเป็นหลัก รวมทั้งโครงการพัฒนาที่มีอยู่เดิมแล้ว เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาสาธารณูปการมีความเป็นไปได้ เนื่องจากการดำเนินการจัดการสาธารณูปการเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐบาล ประกอบกับการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ในการเสนอแนวทางการพัฒนาในทิศทางที่ต้องการ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

5.2.1 ด้านการศึกษา

5.2.1.1 สภาพการให้บริการและความต้องการให้บริการในอนาคต

จากสภาพการให้บริการของสถานบริการด้านการศึกษาปัจจุบันภายในพื้นที่ ที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว โดยสรุปพบว่า มีปัญหาการกระจายตัวของสถานศึกษาในการให้บริการแก่เด็กนักเรียนในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากการนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการกระจายการให้บริการด้านการศึกษาให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ของตำบล โดยให้บริการแก่เด็กนักเรียนที่อยู่ในวัยที่ต้องการศึกษาให้มีสถานศึกษาได้ใช้กัน จึงทำให้สถานศึกษาที่ตั้งอยู่บางแห่งมีจำนวนนักเรียนมาก โดยเฉพาะในพื้นที่เขตเทศบาลที่มีประชากรอาศัยอยู่กันเป็นจำนวนมาก ทำให้โรงเรียนรับเด็กนักเรียนจำนวนมากเกินมาตรฐานการศึกษา ส่วนในโรงเรียนบางแห่งที่มีการเข้าถึงลำบาก ก็จะมีแต่เด็กนักเรียนที่อาศัยอยู่ภายในหมู่บ้านมาใช้บริการกันเท่านั้น ทำให้จำนวนเด็กนักเรียนที่จะมาใช้บริการในโรงเรียนมีจำนวนน้อย นอกจากนี้ในช่วงเวลาที่ผ่านมาในพื้นที่บางส่วนมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้สถานศึกษาที่มีอยู่มีจำนวนไม่เพียงพอ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อรองรับจำนวนประชากรที่จะมีเพิ่มขึ้นในอนาคต โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ดังนั้น การวางแผนรองรับหากพิจารณาจากการดำเนินการให้บริการของสถานศึกษาข้างต้น สามารถสรุปสภาพความพร้อมของพื้นที่กับสภาพการบริการ เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาจัดบริการสถานศึกษาในพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

1) จำนวนประชากร เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนประชากรกับจำนวนเด็กนักเรียนในพื้นที่ศึกษา ของปี 2546 มีประชากรจำนวน 168,755 คน จะมีเด็กนักเรียนที่ใช้บริการสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ในทุกระดับการศึกษารวมจำนวนทั้งหมด 20,987 คน คิดเป็นร้อยละ 12.44 ของจำนวนประชากร เมื่อนำอัตราส่วนร้อยละของจำนวนเด็กนักเรียนที่ใช้บริการ มาพิจารณากับจำนวนประชากรคาดการณ์ปี 2551 จำนวน 187,565 คน และปี 2556 จำนวน 207,554 คน จะได้จำนวนนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 23,333 คน และ 25,820 คน ตามลำดับ ซึ่งจะต้องมีการใช้บริการสถานศึกษาในพื้นที่ โดยในปี 2546 สถานศึกษาระดับอนุบาลมีจำนวนเด็กนักเรียน 3,671 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ในอนาคตในปี 2551 และในปี 2556 จะมีจำนวนนักเรียน 4,083 และ 4,518 ตามลำดับ เมื่อนำไปพิจารณาสัดส่วนของห้องเรียนต่อจำนวนนักเรียนเท่ากับ 1: 30 ในปี 2551 และ 2556 จะมีความต้องการจำนวนห้องเรียนเท่ากับ 136 และ 140 ตามลำดับ ซึ่งที่มีในปัจจุบันมีจำนวนห้องเรียน 158 ห้อง ซึ่งยังจำนวนห้องเรียนเพียงพอในอนาคต

สถานศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวนเด็กนักเรียน 9,802คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 จะเพิ่มเป็น 10,896 คน ในปี 2551 และ12,058 คน ในปี 2556 เมื่อนำไปพิจารณาสัดส่วนของห้องเรียน ต่อจำนวนนักเรียนเท่ากับ 1: 35 ในอนาคตมีความต้องการห้องเรียนจำนวนห้องเรียนเท่ากับ 311 และ 345 ตามลำดับ ในปัจจุบันมีจำนวนห้องเรียน 361 ห้อง ซึ่งยังมีจำนวนเพียงพอในอนาคต สำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนเด็กนักเรียน 6,747คน คิดเป็นร้อยละ 32.15 จะเพิ่มเป็น 7,501 คน ในปี 2551 และ8,301คน ในปี 2556 เมื่อนำไปพิจารณาสัดส่วนของห้องเรียน ต่อจำนวนนักเรียนเท่ากับ 1: 40 ในอนาคตควรมีจำนวนห้องเรียนเท่ากับ 187 และ 207 ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนห้องเรียน 182 ห้อง ซึ่งเป็นจำนวนไม่เพียงพอ จะเห็นได้ว่าจำนวนห้องเรียนที่มีอยู่ทั้งหมดในโรงเรียนระดับอนุบาลและประถมที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ศึกษา ยังมีจำนวนเพียงพอต่อการรองรับจำนวนเด็กนักเรียนในอีก 10 ข้างหน้า ส่วนระดับมัธยมศึกษาในช่วง 5 ปีแรก ยังขาดอยู่เพียงเล็กน้อยแต่ในระยะ5 ปีหลัง จะต้องมีการเพิ่มจำนวนห้องเรียนในสถานศึกษาให้เพียงพอ

2) รัศมีการให้บริการของสถานศึกษา ตามเกณฑ์กำหนดระยะการให้บริการของสถานศึกษาที่เหมาะสม คือ ระดับอนุบาล ระยะไม่เกิน 500 เมตร ระดับประถมศึกษา ระยะ 800 เมตร และระดับมัธยมศึกษา ระยะ 1,600 เมตร พบว่า การให้บริการของสถานศึกษา ระดับอนุบาล จำนวน 47 แห่ง รัศมีการให้บริการยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ โดยเฉพาะชุมชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวยและเทศบาลตำบลบางศรีเมือง นอกจากนี้ยังมีชุมชนที่อยู่นอกเขตเทศบาลอีกหลายแห่งที่มีการขยายตัวเกิดขึ้นต่อเนื่อง ทำให้เกิดเป็นพื้นที่ชุมชนอยู่อาศัย ซึ่งควรมีการดำเนินการพัฒนาเพิ่มจำนวนสถานศึกษาในพื้นที่เหล่านี้ ส่วนรัศมีการให้บริการของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 37 แห่ง นับว่าครอบคลุมพื้นที่ศึกษาเกือบทั้งหมดแล้ว สำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 12 แห่ง รัศมีการให้บริการจะครอบคลุมพื้นที่ที่เป็นชุมชน ทั้งในเขตเทศบาลและพื้นที่นอกเขต แต่พื้นที่ที่มีการอยู่อาศัยบางบริเวณรัศมีการให้บริการยังไม่ทั่วถึง ซึ่งแนวโน้มในอนาคตพื้นที่เหล่านี้จะมีชุมชนที่อยู่อาศัยเกิดขึ้น จึงควรมีการวางแผนพัฒนาต่อไปในอนาคต

5.2.1.2 การวางแผนรองรับ

ในช่วงระยะเวลา 5 ปี และ10 ปี ถือได้ว่าเป็นช่วงเวลาในการต้องพัฒนาการให้บริการของสถานบริการด้านการศึกษา เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัยที่เกิดขึ้น โดยในช่วงระยะ 5 ปี จากการพิจารณาสภาพการให้บริการ และศักยภาพของสถานศึกษาภายในพื้นที่ พบว่า ควรดำเนินการพัฒนาสร้างสถานศึกษาเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงสถานศึกษาอีก

จำนวนหนึ่งในพื้นที่ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนในระยะอีก 10 ปีข้างหน้า ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในด้านคุณภาพ เพื่อการตอบสนองความต้องการของกลุ่มประชากรที่จะอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ ที่มีความต้องการใช้บริการสถานศึกษาที่มีคุณภาพและชื่อเสียง ดังนั้น แนวทางการพัฒนาสถานบริการด้านการศึกษา ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ที่ได้เสนอให้เพิ่มจำนวนสถานศึกษา และปรับปรุงสถานศึกษามีอยู่เดิม เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัยที่เกิดขึ้น ในบริเวณพื้นที่และในสถานศึกษาต่างๆ ดังต่อไปนี้ (ดังแสดงในแผนที่ 5.1)

1) เพิ่มจำนวนสถานศึกษา

ผลจากการศึกษา การให้บริการด้านการศึกษาของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พบว่า สถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่เปิดให้บริการแก่เด็กนักเรียนในปัจจุบันยังมีจำนวนเพียงพอสามารถรองรับจำนวนที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต จึงยังไม่มีมีความจำเป็นที่ต้องเพิ่มจำนวนโรงเรียนในระดับนี้ แต่ในระดับอนุบาลควรที่จะเพิ่มจำนวนโรงเรียนอนุบาลภายในพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองบางกรวยกับเทศบาลตำบลบางศรีเมือง และพื้นที่ในตำบลบางรักน้อยและตำบลบางเลน โดยมีบริเวณพื้นที่ที่มีความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

(1) บริเวณภายในพื้นที่ของหมู่ที่ 3 ตำบลบางรักน้อย ในปัจจุบันพื้นที่บริเวณนี้มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่ทั้งหมด 7,024 คน ซึ่งนับว่ามีจำนวนมากพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่นี้มีหมู่บ้านจัดสรรตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น หมู่บ้านอูลชาติ หมู่บ้านนนทบุรีปาร์ค หมู่บ้านสิรินแฮส และโครงการก่อสร้างหมู่บ้านเพอร์เฟค-เพลส ที่เป็นโครงการบ้านจัดสรรขนาดใหญ่ในพื้นที่นี้ ซึ่งในอนาคตต้องรองรับประชากรที่อพยพเข้ามาในพื้นที่อีกจำนวนหลายครัวเรือน ซึ่งกลุ่มบุคคลที่เข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่นี้ ส่วนใหญ่จะมาจากกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่างๆ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มประชากรดังกล่าวนี้ ควรที่จะมีการสร้างโรงเรียนระดับอนุบาลที่มีคุณภาพขึ้นบนพื้นที่โครงการหมู่บ้านจัดสรรเพอร์เฟค-เพลส เนื่องจากตามเกณฑ์กำหนดการจัดตั้งโรงเรียนระดับอนุบาลในชุมชนที่มีจำนวนประชากร 1,000 คน หรือครัวเรือน 200 ครัวเรือน ควรจะต้องมีการจัดสร้างโรงเรียนอนุบาลขึ้นอย่างน้อย 1 แห่ง สำหรับสถานศึกษาระดับอนุบาลที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่นี้ ได้แก่ โรงเรียนวัดบางรักน้อย มีการให้บริการแก่เด็กนักเรียนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1, 2 และ 3 เมื่อพิจารณามาตรฐานการศึกษาแล้ว พบว่า ห้องเรียนต่อจำนวนนักเรียนของสถานศึกษาแห่งนี้ยังอยู่ในเกณฑ์ แต่ถึงอย่างไรก็ตามจากการสอบถามกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในบ้านจัดสรร ส่วนใหญ่จะไม่นิยมให้บุตรหลานมาใช้บริการโรงเรียนแห่งนี้ แต่ไปใช้

บริการของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในตัวเมืองนนทบุรี ทำให้เด็กนักเรียนเกิดความลำบากในการเดินทางไกล เพื่อไปใช้สถานบริการ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงควรมีการสร้างโรงเรียนอนุบาลอย่างน้อย 1 แห่งในพื้นที่นี้ และควรที่จะมุ่งเน้นให้เป็นโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่งที่มีคุณภาพ เนื่องจากต้องรองรับกลุ่มประชากรที่จะอพยพเข้ามาอยู่ในโครงการหมู่บ้านจัดสรร ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี โดยโครงการดังกล่าวควรดำเนินการในช่วงระยะ 5 ปี การลงทุนพัฒนาวัสดุควรสนับสนุนให้ภาคเอกชนที่มีความพร้อมและความสามารถเข้ามาดำเนินการในส่วนนี้

(2) บริเวณในชุมชนหมู่บ้านเจ้าพระยา เขตหมู่ที่ 8 ตำบลบางเลน เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัย ในลักษณะหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เช่น หมู่บ้านเจ้าพระยา และกำลังมีการก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรและอาคารพาณิชย์กรรมหลายแห่ง เนื่องจากพื้นที่บริเวณนี้ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากสะพานพระราม 5 และถนนนครอินทร์กับถนนราชพฤกษ์ ทำให้การเดินทางเข้าออกระหว่างกรุงเทพมหานครและตัวจังหวัดนนทบุรีมีความสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งในอนาคตจะมีประชากรอพยพเข้ามามากยิ่งขึ้น ดังนั้นเพื่อการอำนวยความสะดวก และการบริการด้านการศึกษากับบุตรหลานของประชากรที่อาศัยอยู่ภายในพื้นที่นี้ทั้งปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงควรที่จะมีการสร้างโรงเรียนในระดับอนุบาลขึ้นอย่างน้อย 1 แห่ง

สำหรับสถานศึกษาระดับอนุบาลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่นี้ ได้แก่ โรงเรียนวัดพิบูลเงิน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลบางม่วง ให้บริการแก่เด็กนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่บริการนี้ เมื่อพิจารณารัศมีการให้บริการที่เหมาะสม 500 เมตร จะเห็นว่า ในพื้นที่บริเวณนี้จะอยู่นอกรัศมีการให้บริการมากกว่า 1,000 เมตร ทำให้เด็กนักเรียนเกิดความลำบากในการเดินทางไกล ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงควรมีการสร้างโรงเรียนอนุบาลอย่างน้อย 1 แห่งในพื้นที่นี้ และควรที่จะมุ่งเน้นให้เป็นโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่งที่มีคุณภาพ เนื่องจากต้องรองรับกลุ่มประชากรที่จะอพยพเข้ามาอยู่ในโครงการหมู่บ้านจัดสรร ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี ส่วนในเรื่องการดำเนินการลงทุนควรสนับสนุนให้ภาคเอกชนที่มีความพร้อมและความสามารถเข้ามาดำเนินการในส่วนนี้

(3) บริเวณชุมชนวัดบางศรีเมือง ในเขตเทศบาลตำบลบางเมืองศรีเมือง พื้นที่บริเวณนี้ประกอบด้วยชุมชนวัดบางศรีเมืองและชุมชนวัดป่าไร่ มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 2,254 คน หรือ 740 ครัวเรือน นับว่ามีจำนวนประชากรมาก ประกอบกับมีแนวโน้มจะมี

ประชากรเพิ่มขึ้นในอนาคต เนื่องจากชุมชนตั้งอยู่ในเขตเทศบาล และมีความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงพื้นที่ แต่เนื่องจากไม่มีโรงเรียนตั้งอยู่ภายในบริเวณพื้นที่นี้ ทำให้การใช้บริการโรงเรียนของเด็กนักเรียนภายในพื้นที่ จะต้องเดินทางไปใช้บริการของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ และโรงเรียนวัดพุทธปรางค์ปราโมทย์ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเช่นกัน แต่เมื่อพิจารณากรณีการให้บริการของโรงเรียนระดับอนุบาลแล้ว จะเห็นได้ว่า พื้นที่ชุมชนดังกล่าวอยู่นอกกรณีการให้บริการของโรงเรียนทั้ง 2 ทำให้เด็กนักเรียนเกิดความลำบากในการเดินทางไกล ดังนั้น จึงควรมีการสร้างโรงเรียนอนุบาลในพื้นที่บริเวณนี้ 1 แห่ง การลงทุนพัฒนาท้องถิ่นควรสนับสนุนภาคเอกชนให้เข้ามาดำเนินการ เนื่องจากพื้นที่นี้มีศักยภาพในการพัฒนารับรองจำนวนประชากรที่จะมีเพิ่มขึ้นในอนาคต เพียงพอกับการสนับสนุนกิจการของโรงเรียนให้มั่นคงได้

(4) บริเวณชุมชนหมู่บ้านสมชาย ในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย ลักษณะกายภาพของชุมชนนี้เป็นชุมชนหมู่บ้านจัดสรรขนาดใหญ่ที่ถูกล้อมรอบด้วยชุมชนอื่นๆ หลายแห่ง ได้แก่ ชุมชนหมู่บ้านสุขาวดี ชุมชนโค้งมะขาม เป็นต้น จึงนับว่าเป็นบริเวณพื้นที่อยู่อาศัยที่มีความหนาแน่น มีจำนวนประชากรภายในชุมชนรวมประมาณ 2,560 คน หรือ 1,080 ครัวเรือน แต่ไม่มีโรงเรียนอนุบาลตั้งอยู่ภายในชุมชน จึงทำให้เด็กนักเรียนที่มีอยู่ภายในชุมชนต้องเดินทางไปใช้บริการสถานศึกษาภายในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น โรงเรียนวัดจันทร์ โรงเรียนวัดเชิงกระบือ และโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ทำให้เด็กนักเรียนเกิดความลำบากในการเดินทาง ดังนั้น เพื่อการกระจายสถานศึกษาระดับอนุบาลให้เพียงพอกับจำนวนประชากร จึงควรจะต้องมีโรงเรียนอนุบาล 1 แห่ง ในบริเวณชุมชนหมู่บ้านสมชาย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เด็กนักเรียนในชุมชนหมู่บ้านสมชายและชุมชนใกล้เคียง โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการลงทุนพัฒนาสร้างเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล

(5) บริเวณชุมชนหมู่บ้านภาณุรังษี ในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย ลักษณะกายภาพของชุมชนนี้เป็นชุมชนหมู่บ้านจัดสรรขนาดใหญ่ มีประชากรจำนวน 1,200 คน หรือ 350 ครัวเรือน ภายในบริเวณพื้นที่ของชุมชนไม่มีโรงเรียนอนุบาลตั้งอยู่ ทำให้เด็กนักเรียนในชุมชนหมู่บ้านภาณุรังษี ต้องเดินทางไปใช้บริการสถานศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น โรงเรียนอนุบาลมณีรัตน์ และโรงเรียนวัดลำโรง หากเมื่อพิจารณาจากจำนวนประชากรและวัดกรณีการให้บริการของสถานศึกษาระดับอนุบาลในระยะทาง 500 เมตรแล้ว พบว่า พื้นที่ชุมชนนี้อยู่นอกกรณีการให้บริการของสถานศึกษา ทำให้ขาดแคลนโรงเรียนระดับอนุบาล ประกอบกับมีแนวโน้มการอพยพของประชากรเข้ามาอาศัยอยู่ในบริเวณชุมชนนี้มากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกในการเดินทาง

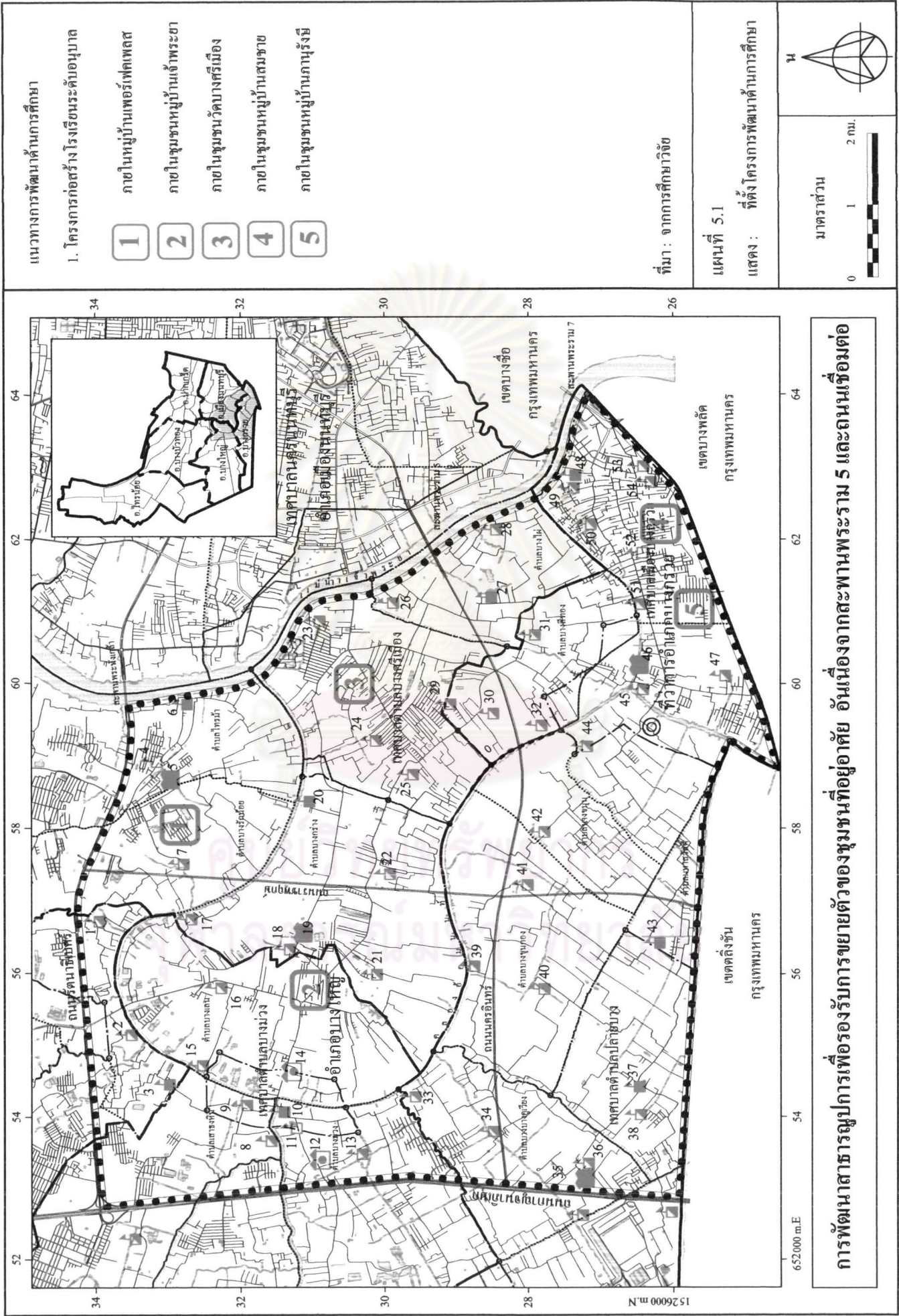
ทางเข้าถึงพื้นที่ได้ง่าย ดังนั้น จึงควรสร้างโรงเรียนอนุบาลในบริเวณนี้ 1 แห่ง โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการลงทุนพัฒนาสร้างเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล

2) ปรับปรุงสถานศึกษาเดิมภายในพื้นที่ศึกษา

(1) ปรับปรุงโรงเรียนที่มีเด็กนักเรียนไปใช้บริการจำนวนมากเกินเกณฑ์มาตรฐานการศึกษากำหนด จำนวน 7 แห่ง ให้ได้ตามเกณฑ์กำหนด เนื่องจากโรงเรียนเหล่านี้ยังมีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาปรับปรุง โดยวิธีการขยายจำนวนห้องเรียน และจำนวนครูผู้สอนเพิ่มขึ้นภายในโรงเรียน ซึ่งอาจจะต้องมีการวางแผนสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้นตามมาด้วย โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มจำนวนสถานบริการ ในการดำเนินการส่วนนี้ควรเป็นหน้าที่ของภาครัฐบาลมอบให้จังหวัดดำเนินการในเรื่องนี้ โรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องรับดำเนินการปรับปรุง ได้แก่ โรงเรียนชุมชนวัดไทรมา โรงเรียนวัดพิบูลเงิน โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนวัดจันทร์ โรงเรียนวัดบางไกรนอก ส่วนที่เป็นโรงเรียนของภาคเอกชนที่มีปัญหาในเรื่องนี้ ได้แก่ โรงเรียนวรรัตน์ศึกษานนทบุรี และโรงเรียนอุดมศึกษานนทบุรี ก็มีปัญหาเช่นกัน

(2) ปรับปรุงโรงเรียนที่มีเด็กนักเรียนไปใช้บริการจำนวนน้อย โดยวิธีการพิจารณาโรงเรียนที่สมควรยุบไป ไปรวมกับโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้เคียง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและพัฒนาคุณภาพการให้บริการแก่เด็กนักเรียน เนื่องจากการพิจารณาความเหมาะสมในหลายด้าน เช่น รัศมีการให้บริการของสถานศึกษาในพื้นที่ ที่มีการให้บริการซ้ำซ้อนกัน และจำนวนเด็กนักเรียนภายในชุมชนที่ต้องมาใช้บริการ พบว่า โรงเรียนที่สมควรพิจารณายุบไปมีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดอินทร์ โรงเรียนวัดโบสถ์บน และโรงเรียนวัดบางขนุน

สำหรับโรงเรียนที่มีการพิจารณายุบไปแล้ว สามารถนำอาคารสถานที่ของโรงเรียนไปพัฒนาใช้ประโยชน์เพื่อการให้บริการในด้านอื่นๆ เช่น ห้องสมุดประชาชน อาคารที่ทำกรของราชการ และใช้เป็นสถานที่พักผ่อนและออกกำลังกายของคนในของชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

แนวทางการพัฒนาด้านการศึกษา

1. โครงการก่อสร้างโรงเรียนระดับอนุบาล

1

ภายในหมู่บ้านเพชรเฟดเดส

2

ภายในชุมชนหมู่บ้านเจ้าพระยา

3

ภายในชุมชนวัดบางศรีเมือง

4

ภายในชุมชนหมู่บ้านสมชาย

5

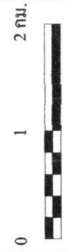
ภายในชุมชนหมู่บ้านกาญจนาภิเษก

ที่มา : จากการศึกษาวิจัย

แผนที่ 5.1

แสดง : ที่ตั้งโครงการพัฒนาด้านการศึกษา

มาตราส่วน

การพัฒนาสาธารณูปการเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัย อันเนื่องมาจากสะพานพระราม 5 และถนนเชื่อมต่อ

5.2.2 ด้านการแพทย์และสาธารณสุข

5.2.2.1 สภาพการให้บริการและความต้องการใช้บริการในอนาคต

จากสภาพการให้บริการของสถานบริการสาธารณสุขปัจจุบันภายในพื้นที่ ที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว โดยสรุปพบว่า มีปัญหาบุคลากรผู้ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอ และสถานบริการสาธารณสุขยังขาดการยอมรับและศรัทธาจากประชาชน เนื่องจากการพัฒนาสถานบริการในพื้นที่ดังกล่าวจะคำนึงถึงความต้องการใช้บริการของประชาชนในพื้นที่ และการกระจายตัวของสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ ดังนั้น การดำเนินการของสถานบริการสาธารณสุขข้างต้น สามารถสรุปสภาพความพร้อมของพื้นที่กับสภาพการบริการ เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาจัดบริการสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

1) จากจำนวนประชากร พบว่า การจัดการให้บริการทางด้านสาธารณสุขในพื้นที่ศึกษา จะมีโรงพยาบาลจำนวน 3 แห่ง ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน คือโรงพยาบาลชุมชนขนาด 30 เตียง 2 แห่ง โรงพยาบาลของเอกชน ขนาด 50 เตียง 1 แห่ง สถานีอนามัยและศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน 21 แห่ง จากเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข กำหนดให้โรงพยาบาลชุมชนขนาด 30 เตียง รับผิดชอบประชากรตั้ง 50,000 คนขึ้นไป และสถานีอนามัย 1 แห่ง รับผิดชอบประชากร 5,000 คน ในปัจจุบันประชากรปี พ.ศ. 2546 จำนวน 168,755 คน ขณะที่ในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า คือในปี พ.ศ. 2556 จะมีจำนวนประชากร 207,554 คน ดังนั้น การให้บริการของโรงพยาบาลที่มีอยู่ 3 แห่งในพื้นที่ศึกษา เมื่อพิจารณาจากการมาใช้บริการของประชาชน และจำนวนเตียงของโรงพยาบาลในพื้นที่โดยรวม จะมีจำนวน 110 เตียง เมื่อคิดจากสัดส่วนเตียงต่อจำนวนประชากรในปัจจุบันจะเท่ากับ 1 : 1,534 แต่ในอนาคตจะมีสัดส่วน เท่ากับ 1 : 1,887 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์กำหนด 1 : 2,000 จะเห็นว่าจำนวนเตียงที่มีอยู่ยังเพียงพอกับจำนวนประชากรในพื้นที่ในปัจจุบันและอนาคต นอกจากโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนที่ตั้งให้บริการอยู่ภายในพื้นที่แล้ว ในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงก็ยังเป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลเกษมราษฎร์รัตนวิบูลย์ และโรงพยาบาลธนบุรี 2 ซึ่งเป็นโรงพยาบาลของเอกชนขนาดใหญ่ ที่มีความสามารถให้บริการได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสามารถตอบสนองกลุ่มประชากรที่อพยพเข้ามาในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่จะทำงานอยู่ในตัวจังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร และมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ดังเห็นได้จากการเข้ามาอาศัยอยู่ในลักษณะหมู่บ้านจัดสรร และประกอบกับในปัจจุบันกลุ่มผู้ทำงานจะมีสวัสดิการสังคมในการรักษาพยาบาล สามารถเลือกสถานพยาบาลใกล้บ้านหรือสถานบริการที่พอใจ ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน

สำหรับจำนวนสถานีนอนามัยและศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ เมื่อคิดสัดส่วนต่อจำนวนประชากรในปี 2546 ต้องมีจำนวน 33 แห่ง แต่มีอยู่จริงในพื้นที่จำนวน 21 แห่ง ในขณะที่อีก 10 ปีข้างหน้า ปี 2556 ต้องมีจำนวน 38 แห่ง ซึ่งการเพิ่มจำนวนสถานบริการตามจำนวนประชาชน ไม่สอดคล้องกับการให้บริการ เนื่องจากการให้บริการในปัจจุบันนั้น จำนวนสถานีนอนามัยที่ตั้งอยู่ก็ครอบคลุมการให้บริการทั่วถึงแล้ว

2) รัศมีการให้บริการของสถานบริการสาธารณสุข ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 30 เตียง นั้น กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดรัศมีของเขตบริการ เท่ากับ 20 กิโลเมตร และสถานีนอนามัยมีรัศมีการให้บริการเท่ากับ 5 กิโลเมตร แต่ในการศึกษารัศมีการให้บริการของสถานีนอนามัยมีระยะ 1,600 เมตร ซึ่งเป็นรัศมีที่เอื้ออำนวยต่อการให้บริการ ตามทฤษฎีที่อยู่อาศัยระดับชุมชน (Community Concept) จากเกณฑ์ข้างต้น สภาพความครอบคลุมของการให้บริการของสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ พบว่า โรงพยาบาลชุมชนทั้ง 2 แห่งที่เป็นของรัฐบาล รัศมีของเขตบริการมีการทับซ้อนกัน เนื่องจากที่ตั้งของโรงพยาบาลชุมชนอยู่ห่างกันเพียง 10 กิโลเมตร ทั้งนี้เป็นเพราะในการจัดตั้งโรงพยาบาลชุมชนในที่นี้จะไม่ต้องคำนึงถึงระยะทาง แต่จะคิดจากจำนวนประชากรที่มีอยู่ในอำเภอทั้ง 2 เป็นหลัก ส่วนโรงพยาบาลของเอกชนอีก 1 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย ไม่ได้มีการกำหนดรัศมีการให้บริการ คือสามารถให้บริการได้หมดทั้งพื้นที่ นอกจากรัศมีการให้บริการของโรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่แล้ว พื้นที่นี้ยังได้รับอิทธิพลจากการให้บริการของโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า ซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดอีกด้วย สำหรับการให้บริการของสถานีนอนามัยและศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล จะมีพื้นที่ที่มีการซ้อนทับกันของบริการตั้งแต่การซ้อนทับกันของสถานบริการ จำนวน 2-5 แห่ง ขณะที่บางพื้นที่รัศมีการบริการยังไม่ครอบคลุม แต่พื้นที่ในลักษณะหลังนี้มีเป็นจำนวนน้อย อย่างไรก็ตาม พบว่า พื้นที่ซ้อนทับกันของบริการนั้นส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาล เนื่องจากมีประชากรอาศัยกันเป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับการจัดการให้บริการสาธารณสุขในพื้นที่ที่มีประชากรจำนวนมากรัศมีการให้บริการจะแคบลง เมื่อพิจารณา โดยภาพรวมแล้วอาจกล่าวได้ว่าในพื้นที่ศึกษานี้ การให้บริการของสถานบริการสาธารณสุขในปัจจุบันค่อนข้างจะครอบคลุมพื้นที่ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

จากสภาพเบื้องต้นที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า สภาพของพื้นที่ศึกษาในปัจจุบัน รัศมีการให้บริการของโรงพยาบาล และสถานีนอนามัย มีความครอบคลุมเกือบครบถ้วน และมีพื้นที่หลายแห่งที่มีการซ้อนทับกันของบริการ สภาพดังกล่าวนี้เองเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า การเพิ่มจำนวนสถานบริการตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นนั้น ไม่ได้หมายความว่า การเข้าถึงบริการ

ของประชาชนจะเพิ่มตามไปด้วย การเพิ่มสถานบริการเป็นการทำให้ประชาชนเข้าถึงในทางภูมิศาสตร์ได้ง่ายขึ้นเท่านั้น ประกอบกับภาครัฐบาล ได้มีการวางแผนพัฒนาและโครงการพัฒนาสถานบริการสาธารณสุขเกิดขึ้นในหลายพื้นที่แล้ว เช่น โครงการก่อสร้างสถานีอนามัยบ้านวัดไทรมา โครงการก่อสร้างสถานีอนามัยวัดสวนใหญ่ และโครงการก่อสร้างอาคารบริการผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในของโรงพยาบาลบางกรวย ซึ่งได้มีการดำเนินการก่อสร้างตามโครงการแรกและที่ 2 แล้ว (ดังแสดงในแผนที่ 5.2)

ดังนั้น ในการจัดระบบบริการสาธารณสุขเพื่อการรองรับกับประชากรในปี พ.ศ. 2556 ในพื้นที่ศึกษา จึงไม่จำเป็นต้องเพิ่มจำนวนสถานบริการ เนื่องจากสถานบริการที่ในปัจจุบันนั้นมีความครอบคลุมของบริการในพื้นที่เกือบครบถ้วนแล้ว การจัดบริการสาธารณสุขที่จะรองรับกับประชากรในอนาคตนั้นสามารถกระทำได้โดยการปรับปรุงสถานบริการที่มีอยู่แล้ว ให้มีศักยภาพมากขึ้น โดยการปรับปรุงคุณภาพของการบริการ และการเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการแก่ประชาชน

5.2.2.2 การวางแผนรองรับ

แนวทางการพัฒนาปรับปรุงระบบการให้บริการสาธารณสุข จากสภาพการให้บริการสาธารณสุขในพื้นที่ที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว โดยสรุป พบว่า มีปัญหาดังนี้คือ จำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ และด้านการบริการสาธารณสุขยังขาดการยอมรับและศรัทธาจากประชาชน ซึ่ง ถือเป็นปัญหาในด้านของคุณภาพของการบริการ ทั้งนี้จะเป็นผลมาจากนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขที่กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของสถานบริการสาธารณสุข ดังนั้นในการเสนอแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงระบบการให้บริการสาธารณสุข จะเสนอในลักษณะที่มุ่งปรับปรุงระบบบริการที่ได้เปิดดำเนินการแล้วในปัจจุบันในพื้นที่ เพื่อให้ระบบบริการสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยมีแนวทางดังนี้ คือ

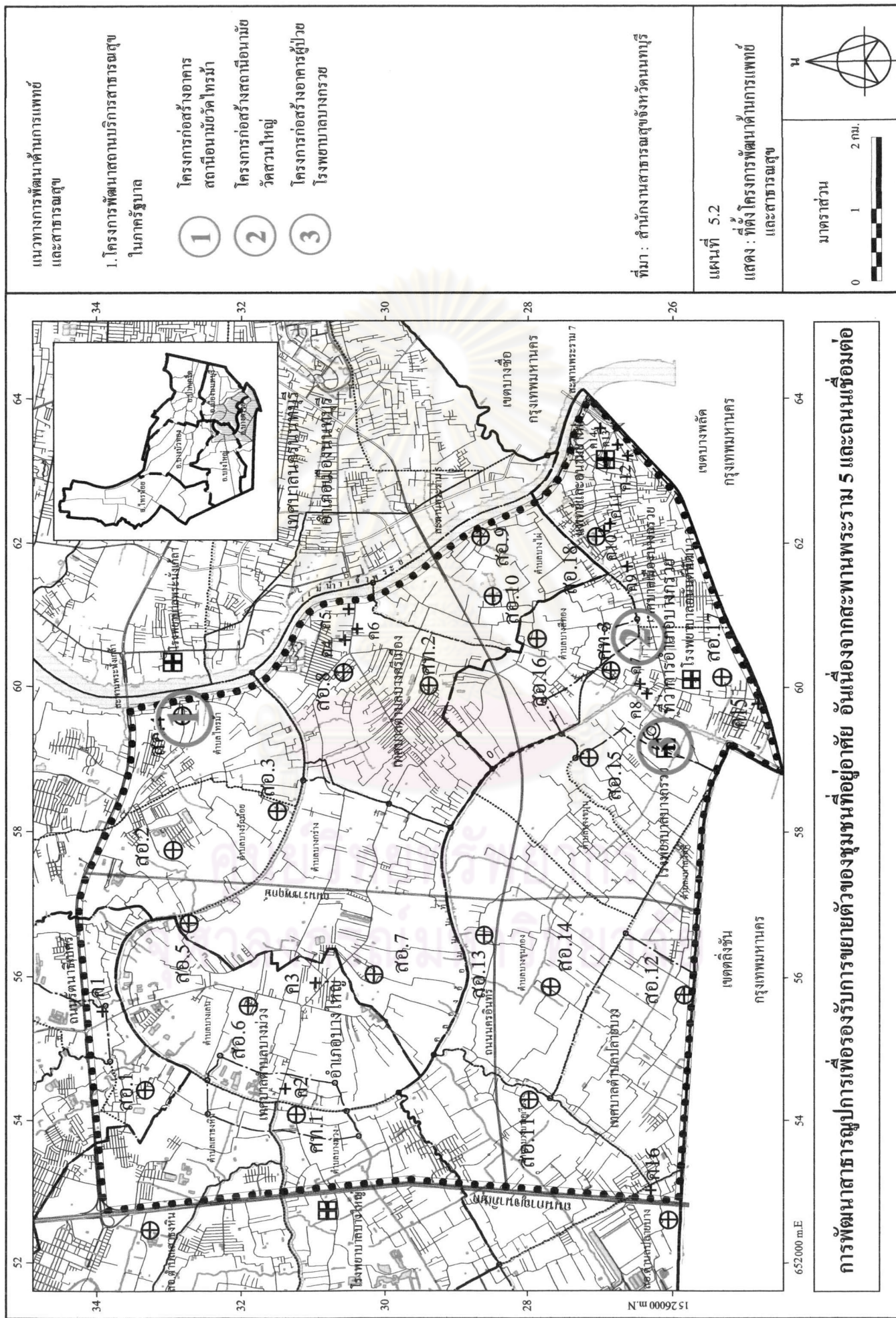
- 1) ปรับปรุงจำนวนบุคลากรให้มีเพียงพอ เพื่อให้สามารถรองรับกับจำนวนผู้มาใช้บริการ โดยปัจจุบันมีสถานบริการสาธารณสุขที่มีปัญหาในด้านจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ เพื่อรองรับจำนวนประชากรที่จะเพิ่มขึ้นในปี 2551 ปี 2556 ซึ่งกลุ่มประชากรที่เข้ามาอาศัยอยู่ภายในพื้นที่นี้ โดยส่วนใหญ่จะมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ประกอบกับเป็นกลุ่มคนทำงานอยู่ในตัวจังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสวัสดิการในการรักษาพยาบาล จึงมีความต้องการใช้สถานพยาบาลที่มีความพร้อมและมีคุณภาพ

2) การปรับปรุงคุณภาพของสถานบริการในพื้นที่

สถานบริการสาธารณสุขที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษา ซึ่งถือเป็นสถานบริการที่อยู่ใกล้ชุมชน ดังนั้น เพื่อเพิ่มการยอมรับและเชื่อถือในสถานบริการ ควรจะเป็นการปรับปรุงในเรื่องการรักษาพยาบาล ซึ่ง ถือได้ว่าเป็นงานที่ตอบสนองโดยตรงต่อความต้องการของประชาชนในการไปสถานบริการหนึ่งๆ ดังนั้นสถานบริการด้านสาธารณสุข ทั้งโรงพยาบาล และสถานอนามัย ต้องมีความพร้อม และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ได้เป็นส่วนใหญ่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวทางการพัฒนาด้านการแพทย์
และสาธารณสุข

1. โครงการพัฒนาสถานบริการสาธารณสุข
ในภาครัฐบาล

1

โครงการก่อสร้างอาคาร
สถานีอนามัยวัด ไทรนุ่น

2

โครงการก่อสร้างสถานีอนามัย
วัดสวนใหญ่

3

โครงการก่อสร้างอาคารผู้ป่วย
โรงพยาบาลบางกรวย

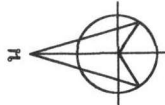
ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี

แผนที่ 5.2

ที่ตั้งโครงการพัฒนาเคาน์เตอร์แพทย์
และสาธารณสุข

มาตราส่วน

0 1 2 กม.

การพัฒนาสาธารณสุขเพื่อการรองรับการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัย อันเนื่องมาจากสะพานพระราม 5 และถนนเชื่อมต่อ

5.2.3 ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ

5.2.3.1 สภาพการให้บริการและความต้องใช้บริการในอนาคต

สภาพการให้บริการของสวนสาธารณะที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ ที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในบทข้างต้น โดยสรุปพบว่า มีปัญหา ดังนี้คือ ความไม่เพียงพอของสวนสาธารณะตามเกณฑ์มาตรฐาน และการกระจายตัวของสวนไม่ครอบคลุมพื้นที่ ในการพัฒนาสวนสาธารณะเพื่อรองรับต่อความต้องการของประชากรในพื้นที่ในช่วงระยะเวลา 5 ปี และ 10 ปีนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาจากการให้บริการและปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้น เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาจัดบริการสวนสาธารณะในพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

(1) จากจำนวนประชากร พบว่า การให้บริการสวนสาธารณะในพื้นที่ศึกษา จะมีสวนสาธารณะจำนวน 4 แห่ง สนามกีฬาจังหวัด 1 แห่ง รวม 5 แห่ง จากเกณฑ์ของประเทศไทยกำหนดเกณฑ์บริการพื้นที่สวนต่อจำนวนประชากร คือ 1.8 ไร่ / ประชากร 1,000 คน หรือ 2.88 ตารางเมตร ต่อคน ปัจจุบันในพื้นที่ศึกษามีพื้นที่สวนรวมทั้งสนามกีฬามีจำนวนทั้งหมด 165.41 ไร่ ประชากรปี พ.ศ. 2546 จำนวน 168,755 คน คิดเป็นจำนวนพื้นที่เพื่อการให้บริการเท่ากับ 1.57 ตารางเมตร /คน ซึ่งยังมีจำนวนไม่เพียงพอ ขณะที่ในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า คือในปี พ.ศ. 2556 จะมีจำนวนประชากร 207,554 คน คิดเป็นจำนวนพื้นที่เพื่อการให้บริการเท่ากับ 1.27 ตารางเมตร /คน จะเห็นได้ว่า พื้นที่การให้บริการของสวนสาธารณะจะไม่เพียงพอมากขึ้น ดังนั้น การให้บริการของสวนสาธารณะในพื้นที่ศึกษา เมื่อพิจารณาจากจำนวนพื้นที่กับจำนวนประชากรปัจจุบันและในอนาคตแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องรีบเร่งพัฒนาสวนสาธารณะ โดยในช่วงระยะ 5 ปี ควรมีการจัดสร้างในบริเวณชุมชนที่ขาดแคลนก่อน และดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ว่างให้เป็นที่พักผ่อน เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สวนสาธารณะให้เพียงพอต่อจำนวนประชากร ส่วนการพัฒนาในระยะยาว หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการวางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อไป

(2) รัศมีการให้บริการของสวนสาธารณะ เมื่อพิจารณาจากลำดับชั้นของสวนสวนสาธารณะในพื้นที่ศึกษา จะเห็นว่า จะเป็นสวนที่มีขนาดเล็กเป็นส่วนใหญ่ มีรัศมีการให้บริการอยู่ในระยะ 800 เมตร ซึ่งจะให้บริการกับประชาชนในบริเวณพื้นที่ชุมชนที่อยู่ใกล้กับสวนสาธารณะ สำหรับสวนสาธารณะขนาดใหญ่ในพื้นที่ คือ สวนอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก มีรัศมีการให้บริการในระยะ 5 กิโลเมตร ซึ่งจะเป็ระยะการให้บริการของสวนระดับเขต มีรัศมีการให้

บริการครอบคลุมพื้นที่ชุมชนต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามรัศมีของสวนก็ยังไม่คลุมพื้นที่ชุมชนได้ทั้งหมด จะเห็นได้จากประชากรในพื้นที่ชุมชนหลายแห่งต้องเดินทางไกลเพื่อไปใช้บริการสวนสาธารณะที่ตั้งอยู่ ซึ่งในการให้บริการสวนสาธารณะนอกจากจะพิจารณาขนาดพื้นที่แล้ว จะต้องพิจารณาระยะทางการให้บริการด้วยเช่นกัน

5.2.3.2 การวางแผนรองรับ

การพัฒนาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจภายในพื้นที่ศึกษา จะเสนอแนวทางการพัฒนา คือ จัดสร้างสวนสาธารณะในพื้นที่ชุมชนที่ยังขาดแคลน และปรับปรุงพื้นที่ว่างให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ โดยเริ่มดำเนินการได้ในระยะ 5 ปี ปัจจุบันมีพื้นที่ในบริเวณต่างๆ ที่จะต้องมีการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนา ดังต่อไปนี้ (ดังแสดงในแผนที่ 5.3)

1) จัดสร้างสวนสาธารณะในพื้นที่ชุมชนที่ยังขาดแคลน

(1) บริเวณที่ 1 ภายในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองบางกรวย สภาพปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอยู่กันหนาแน่น ประกอบด้วย ชุมชนจำนวน 28 ชุมชน มีจำนวนประชากร 42,067 คน สำหรับพื้นที่สวนสาธารณะที่มีอยู่ภายในชุมชน คือ สวนสาธารณะสะพานพระราม 7 และสวนร่วมใจรำลึก สวนทั้ง 2 แห่ง เป็นสวนระดับละแวกบ้านและตั้งอยู่ใกล้ชิดกัน ซึ่งมีรัศมีการให้บริการอยู่ในบริเวณพื้นที่ชุมชนเพียง 800 เมตร ตามเกณฑ์กำหนดที่เอื้ออำนวยกับการเดินทางไปใช้บริการ ซึ่งยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย ทำให้ประชากรภายในพื้นที่ชุมชนอีกหลายแห่ง ต้องเดินทางไกลเพื่อไปใช้บริการที่สวนที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่และนอกพื้นที่ เช่น ที่สวนอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางศรีเมือง จากสภาพการให้บริการดังกล่าวนี้ จึงควรมีการดำเนินการสร้างสวนสาธารณะชุมชน จำนวน 1 แห่ง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ยังขาดแคลนสวนสาธารณะ จึงควรดำเนินการพัฒนาในระยะ 5 ปี โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือหน่วยงานเทศบาลเมืองบางกรวยเป็นผู้รับดำเนินการ ด้วยงบประมาณจากเงินอุดหนุน เนื่องจากการจัดให้บริการนี้เป็นหน้าที่โดยตรงของเทศบาล

สำหรับพื้นที่ที่เหมาะสม คือ พื้นที่บริเวณหน้าวัดกระโเจม เนื่องจากลักษณะทางกายภาพเป็นพื้นที่สวนเกือบทั้งหมด อยู่ไม่ห่างจากถนนบางกรวย-ไทรน้อย ที่ใช้เป็นเส้นทางหลักในการเดินทาง และอยู่ตรงจุดกึ่งกลางของพื้นที่ในเขตเทศบาล ประกอบกับสภาพโดย

รอบพื้นที่นี้เป็นที่ตั้งของชุมชนการอยู่อาศัยที่หนาแน่น ได้แก่ ชุมชนหมู่บ้านภาณุรังษี ชุมชนวัดโพธิ์เผือก และชุมชนวัดสวนใหญ่ เป็นต้น

(2) บริเวณที่ 2 ภายในพื้นที่เทศบาลตำบลปลายบาง เนื่องจากพื้นที่นี้มีการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัยเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหมู่บ้านจัดสรรที่เกิดขึ้นแล้วในหลายแห่งและที่กำลังมีการดำเนินการก่อสร้าง ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่นี้ได้รับอิทธิพลจากสะพานพระราม 5 และถนนนครอินทร์และถนนราชพฤกษ์โดยตรง ทำให้พื้นที่จากเดิมที่มีสภาพเป็นสวนเปลี่ยนแปลงเป็นที่อยู่อาศัยอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการถูกบุกรุกพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อสร้างหมู่บ้านจัดสรร ทำให้มีการเข้ามาอยู่อาศัยภายในพื้นที่เขตเทศบาลกันเป็นจำนวนมาก และเกิดเป็นลักษณะชุมชนหมู่บ้านจัดสรรกระจายกันอยู่หลายแห่ง ได้แก่ ชุมชนหมู่บ้านเทพประทาน ชุมชนหมู่บ้านร่มรื่น เป็นต้น ปัจจุบันพื้นที่สำหรับการพักผ่อนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ จะไปใช้พื้นที่ว่างในเขตวัดและโรงเรียนราชบุรีบารุง และวัดศรีประเวศ จากสภาพการขาดแคลนสวนสาธารณะในชุมชน ประกอบกับความต้องการใช้บริการของประชาชน จึงควรมีการสร้างสวนสาธารณะในบริเวณพื้นที่ชุมชนเทศบาลตำบลปลายบาง จำนวน 1 แห่ง ในช่วงระยะ 5 ปี โดยเป็นหน้าที่ของหน่วยงานเทศบาลตำบลปลายบางเป็นผู้รับผิดชอบในดำเนินการ เนื่องจากการจัดให้บริการนี้เป็นหน้าที่โดยตรงของเทศบาล สำหรับพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการจัดสร้างสวนสาธารณะจะอยู่ทางด้านเหนือของชุมชนวัดโคกอนราชบุรีบารุง เนื่องจากพื้นที่ในบริเวณนี้ยังเป็นพื้นที่โล่ง ประกอบกับอยู่ไม่ห่างจากถนนสายหลัก การเดินทางเข้ามาใช้บริการมีความสะดวกแก่ประชาชน

5.2.3.2 ปรับปรุงพื้นที่ว่างให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

เนื่องจากพื้นที่ว่างที่ยังมีอยู่ในเขตพื้นที่ศึกษา โดยส่วนใหญ่จะเป็นที่ดินของวัดที่ยังเหลืออยู่ เนื่องจากพื้นที่ ส่วนใหญ่ของวัดจะมีการพัฒนาเป็นที่ตั้งของวัด และโรงเรียนภายในชุมชนแล้ว นอกจากนี้ยังได้มีการแบ่งพื้นที่บางส่วนใช้เป็นพื้นที่สำหรับการพักผ่อนของเด็กนักเรียนและคนภายในชุมชนด้วย เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา เป็นต้น ดังนั้นแนวทางการพัฒนาพื้นที่ว่างสามารถดำเนินการได้ทันที โดยจะพิจารณาจากพื้นที่ที่ยังเหลือว่างอยู่ และเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมปรับปรุงเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนภายในชุมชน คือ ตั้งอยู่ในชุมชนและมีขนาดพื้นที่เพียงพอ โดยมีพื้นที่ในบริเวณดังต่อไปนี้

(1) บริเวณพื้นที่ภายในวัดไทรมาเหนือ ในเขตตำบลไทรมา เนื่องจากบริเวณนี้เป็นที่ตั้งของวัดและโรงเรียนชุมชนวัดไทรมารวมทั้งสถานีนามัยตำบล นับว่าเป็นพื้นที่

ศูนย์กลางชุมชนแห่งนี้ นอกจากนั้นสภาพโดยรอบพื้นที่เป็นชุมชนที่อยู่อาศัย คนในชุมชนจะเดินทางมาใช้พื้นที่ในบริเวณวัดไทรมาเหนือเป็นที่สำหรับการพักผ่อน เนื่องจากมีพื้นที่โล่งและอยู่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา จากสภาพปัจจุบันที่ยังมีพื้นที่โล่งว่าง จึงควรพัฒนาปรับปรุงพื้นที่บางส่วนของวัดไทรมาเหนือให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแห่งหนึ่งภายในชุมชน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลไทรมา ร่วมกับภาคเอกชน เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ เนื่องจากเป็นโครงการพัฒนาท้องถิ่นที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมกันพัฒนา

(2) บริเวณพื้นที่ริมคลองบางกอกน้อยภายในวัดชลอ ในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย สภาพในปัจจุบันยังมีพื้นที่ว่างที่อยู่ติดคลองบางกอกน้อย เนื่องจากพื้นที่บริเวณนี้เคยเป็นที่ตั้งของสถานีตำรวจภูธรอำเภอบางกรวย(เดิม) ที่ได้ย้ายออกไปนานแล้ว และเป็นที่ตั้งของท่าเรือโดยสารอีกแห่งหนึ่งในเขตเทศบาล ในทุกๆวันจะมีจำนวนประชาชนภายในชุมชนเดินทางเข้ามาใช้บริการท่าเรือโดยสารเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้จะมีการใช้พื้นที่บริเวณริมน้ำเป็นที่นั่งพักผ่อนด้วย จากสภาพดังกล่าวนี้จึงนับว่าเป็นพื้นที่ว่างที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่ภายในพื้นที่ชุมชนเทศบาลนี้ยังขาดสวนสาธารณะ ดังนั้น จึงควรมีการดำเนินการพัฒนาโดยหน่วยงานเทศบาลเมืองบางกรวย เป็นผู้รับผิดชอบในดำเนินการพัฒนาปรับปรุง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.4 ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

5.2.4.1 สภาพการให้บริการและความต้องการใช้บริการในอนาคต

จากการให้บริการของสถานีตำรวจและสถานีดับเพลิงที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ ที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในบทข้างต้น โดยสรุปพบว่า มีปัญหาหลัก คือ สถานบริการยังมีไม่เพียงพอ ทั้งนี้ เนื่องจากการขยายตัวของชุมชนเกิดขึ้นหลายแห่ง ทำให้เกิดความต้องการดูแลด้านความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินในหลายพื้นที่ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาในช่วงระยะเวลา 5 ปี จะพัฒนาเพิ่มจำนวนสถานบริการให้เพียงพอ เพื่อรองรับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ส่วนในระยะยาวควรมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาต่อไปในอนาคต

5.2.4.2 การวางแผนรองรับ

ในการดำเนินการพัฒนาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อรองรับประชากรที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต จะเสนอแนวทางในการเพิ่มจำนวนสถานบริการภายในพื้นที่ต่างๆ ดังต่อไปนี้ (ดังแสดงในแผนที่ 5.4)

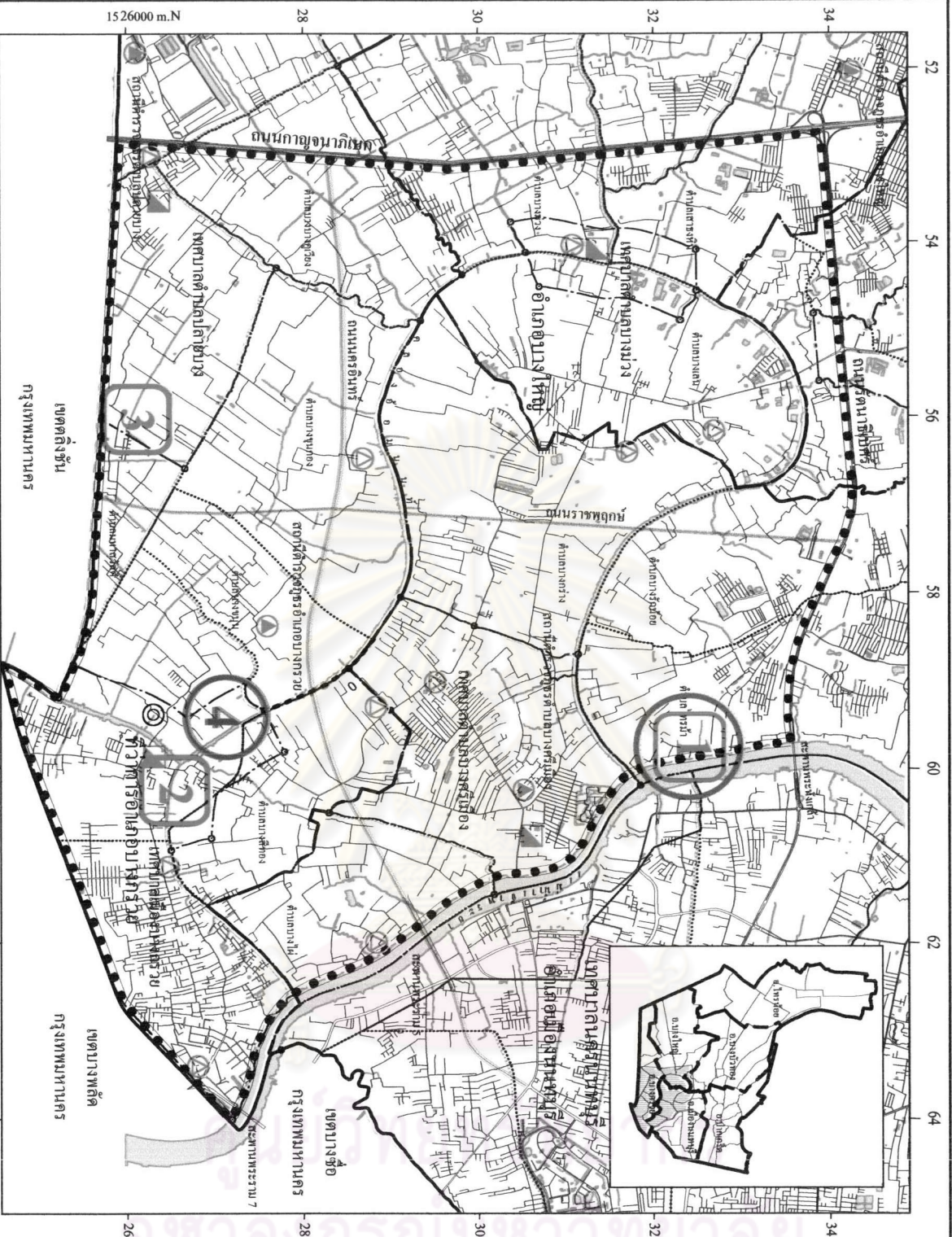
(1) บริเวณภายในบริเวณพื้นที่ใกล้กับวัดไทรมาเหนือ ตำบลไทรมา เนื่องจากพื้นที่นี้เป็นศูนย์กลางชุมชนในตำบล และมีเส้นทางสัญจรเชื่อมต่อกับพื้นที่หลายเส้นทาง ประกอบกับพื้นที่ติดต่อกับตำบลบางรักน้อย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวของชุมชนหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นจำนวนมาก ปัจจุบันมีประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่ศึกษารวมทั้ง 2 ตำบล จำนวน 13,126 คน ดังนั้น จึงควรที่จะสร้างตึยยามหรือสถานีตำรวจสาขาย่อยของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองนนทบุรี รวมทั้งสถานีดับเพลิงย่อยอยู่ในพื้นที่เดียวกัน เพื่อให้บริการดูแลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชากรภายในพื้นที่ตำบลไทรมาและตำบลบางรักน้อย ซึ่งการดำเนินการพัฒนาควรจะให้หน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลไทรมา และตำบลบางรักน้อย โดยการประสานงานกับจังหวัดและภาคเอกชน คือ เจ้าของโครงการหมู่บ้านจัดสรร เพื่อสนับสนุนเงินช่วยเหลือในการสร้างสถานบริการและเครื่องมือเครื่องใช้ และภาครัฐจัดเจ้าหน้าที่มาประจำการต่อไป

(2) บริเวณภายในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย ในพื้นที่บริเวณที่ตั้งของสถานีตำรวจบางกรวย (เดิม) ควรจะมีการพัฒนาสร้างเป็นตึยยามตำรวจ ซึ่งจะไม่มีปัญหาในการ

จัดหาที่ดิน โดยการปรับปรุงบางส่วนของอาคารสถานีตำรวจเดิมเป็นตู้ยามตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอำเภอบางกรวย ในการดำเนินการลงทุนพัฒนาจะใช้เงินงบประมาณไม่มาก และสามารถให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทั้งนี้เนื่องพื้นที่นี้มีประชากรอาศัยอยู่กันหนาแน่น เนื่องจากเป็นจุดศูนย์กลางของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย ดังนั้น การดำเนินการพัฒนาปรับปรุงเป็นตู้ยามตำรวจ เทศบาลเมืองบางกรวยควรประสานงานกับจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือดำเนินการพัฒนาในส่วนนี้ต่อไป

(3) บริเวณภายในบริเวณชุมชนเชิงสะพานกรุงนนท์ ในเขตเทศบาลตำบลปลายบาง เนื่องจากพื้นที่บริเวณนี้มีการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัยเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีชุมชนต่างๆหลายแห่งตั้งอยู่โดยรอบ ได้แก่ ชุมชนริมคลองชุดมหาสวัสดิ์ ชุมชนหมู่บ้านเทพนคร และชุมชนหมู่บ้านกรุงนนท์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นเส้นทางสัญจรผ่านเข้าออกและเชื่อมต่อกับถนนราชพฤกษ์ ซึ่งกำลังมีการขยายตัวของชุมชนเกาะติดตามถนนสายนี้ ดังนั้น จึงควรสร้างตู้ยามตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอบางกรวย ไว้ภายในพื้นที่ชุมชนเชิงสะพานกรุงนนท์ เพื่อให้บริการดูแลด้านความปลอดภัยของประชากร และสามารถที่จะให้บริการแจ้งความคดีต่าง ๆ ที่เกิดในพื้นที่ ดังนั้น การดำเนินการพัฒนาการควรจะเป็นหน้าที่ของเทศบาลตำบลปลายบางเป็นผู้รับผิดชอบ ในการประสานงานกับจังหวัดให้จัดเจ้าหน้าที่มาประจำการ และชักชวนภาคเอกชนร่วมกันพัฒนาสร้างตู้ยามตำรวจขึ้นในพื้นที่ดังกล่าว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพัฒนาสาธารณูปการเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัย อันเนื่องจากสะพานพระราม 5 และถนนเชื่อมต่อไป

แนวทางการพัฒนาตามความสอดคล้อง
ในชีวิตและทรัพย์สิน

1. โครงการก่อสร้างชุมชนตำรวจ

1
ภายในบริเวณพื้นที่ใกล้กับ
วัดโพธิ์มาเหนือ

2
ภายในบริเวณพื้นที่ใกล้กับ
วัดชลอบางกรวย

3
ภายในบริเวณพื้นที่ชุมชน
เชิงสะพานกรุงนนท์

2. โครงการก่อสร้างสถานีดับเพลิง

1
ภายในบริเวณพื้นที่ใกล้กับ
วัดโพธิ์มาเหนือ

3. โครงการก่อสร้างสถานีดับเพลิง
โครงการของเทศบาลเมืองบางกรวย

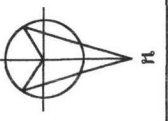
4
ภายในบริเวณพื้นที่ใกล้กับ
วัดโพธิ์บางโอ

ที่มา : จากการศึกษาวิจัย

แผนที่ 5.4

แสดง : ที่ตั้งโครงการพัฒนาตามความสอดคล้อง
ในชีวิตและทรัพย์สิน

มาตราส่วน

5.2.5 การบริการด้านตลาด

5.2.5.1 สภาพการให้บริการและความต้องการใช้บริการในอนาคต

การให้บริการตลาดในพื้นที่ศึกษานี้ จะมีทั้งตลาดที่ตั้งอยู่ประจำท้องถิ่นและตลาดนัด ตลาดทั้งหมดจะตั้งกระจายการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ทุกชุมชนต่างๆ ได้อย่างพอเพียง แต่อย่างไรก็ตามจากการสอบถามประชาชนภายในพื้นที่ พบว่า การให้บริการตลาดยังมีปัญหาในเรื่องตลาดสกปรกและทรุดโทรม รวมทั้งพื้นที่ให้บริการคับแคบ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ต้องมีการดำเนินการปรับปรุง ดังนั้น จากปัญหาการให้บริการตลาดข้างต้น สามารถสรุปความพร้อมของพื้นที่กับสภาพการให้บริการและความต้องการใช้บริการในอนาคต เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาจัดบริการตลาดในพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

1) จำนวนประชากรอยู่อาศัยต่อตลาด 1 แห่ง จากเกณฑ์ขั้นต่ำของไทยที่เสนอจำนวนประชากรต่อตลาด 1 แห่ง ไว้ประมาณตั้งแต่ 8,000-10,000 คน เมื่อนำไปพิจารณาใช้ในพื้นที่ศึกษา จะเห็นได้ว่าในอนาคตต้องเพิ่มจำนวนตลาดอีกหลายแห่ง ซึ่งในพื้นที่ศึกษานี้คงเป็นไปได้ เนื่องจากพื้นที่นี้ยังมีสภาพกึ่งเมืองกึ่งชนบท ดังนั้น การจัดบริการตลาดควรขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการบริโภคของประชากรในชุมชน จึงได้มีการกำหนดไว้ให้เทศบาลทุกแห่งควรมีตลาดอย่างน้อย 1 แห่ง จากหลักเกณฑ์นี้ พบว่า ในพื้นที่ศึกษามีชุมชนที่เป็นเทศบาลตั้งอยู่ 4 แห่ง โดยส่วนใหญ่แล้วมีตลาดตั้งอยู่อย่างน้อย 1 แห่ง ยกเว้นในเทศบาลตำบลปลายบางที่ไม่มีตลาดตั้งอยู่เลย จากหลักเกณฑ์ควรต้องมีการสร้างตลาดขึ้นที่นี่ 1 แห่ง แต่อย่างไรก็ตามจากแบบสอบถามพบว่า ประชาชนในตำบลมหาสวัสดิ์ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปลายบาง จะมาใช้บริการที่ตลาดกรุงเทพมหานครและตลาดสวนผักซึ่งอยู่ในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ไม่ไกลนักเพียงข้ามคลองมหาสวัสดิ์ประมาณ 200 เมตรก็จะเข้าถึงตลาดดังกล่าว ประกอบกับมีเอกชนมาดำเนินการสร้างตลาดไว้แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างตลาดในเขตเทศบาลเพิ่มขึ้นอีก

2) ที่ตั้งและการกระจายตัวของตลาดในพื้นที่ศึกษา โดยส่วนใหญ่แล้วจะตั้งกระจายตัวอยู่บนถนนสายหลัก และเป็นเส้นทางผ่านของรถประจำทาง ทำให้ผู้มาใช้บริการเกิดความสะดวกในการเข้าถึง เนื่องจากการเดินทางมาใช้บริการจะนิยมใช้รถยนต์เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากการปลูกสร้างตลาดที่มีโครงสร้างถาวรจะใช้งบประมาณจำนวนมาก ซึ่งภาคเอกชนมีความเสี่ยงสูงในการลงทุน จึงทำให้มีตลาดนัดต่าง ๆ เกิดขึ้นเพื่อรองรับต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่หลายจุดยังไม่มีบริการในด้านของตลาดไม่เท่าที่ควร กล่าวคือ พื้นที่ดังกล่าวโดย

ส่วนมากจะเป็นพื้นที่ทางการเกษตร ยกเว้นบริเวณบ้านจัดสรรใน ตำบลบางรักน้อย และตำบลไทร
 ม้า แต่อย่างไรก็ตามพื้นที่ดังกล่าวก็จะมีตลาดนัดที่ให้บริการเฉพาะบางวันและเวลา เข้ามาให้
 บริการอย่างทั่วถึง ประกอบกับมีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่รายล้อมอยู่โดยรอบ เช่น ห้างสรรพสินค้า
 คาร์ฟูร์ ห้างสรรพสินค้าโลตัส ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอบางใหญ่ และห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี ที่ตั้งอยู่บน
 ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จึงทำให้พื้นที่ดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากห้างสรรพสินค้าดังกล่าวเป็นอัน
 มาก เนื่องจากสามารถที่จะเดินทางเข้าถึงได้ง่าย ประกอบกับสินค้าที่มีในห้างสรรพสินค้าสามารถ
 ที่จะรองรับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเต็มที่

5.2.5.2 การวางแผนรองรับ

แนวทางการพัฒนาตลาดที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา จะดูจากสภาพการให้บริการและ
 ปัญหาการให้บริการ รวมกับความต้องการของประชาชนในปัจจุบันและอนาคต จะเห็นได้ว่า
 ตลาดในพื้นที่ศึกษามีความสมบูรณ์ดีอยู่แล้วในเชิงโครงสร้าง แต่ควรมีการพัฒนาปรับปรุงตลาด
 เดิมที่มีอยู่ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ดังแสดงในตารางที่ 5.5)

1) ตลาดบางใหญ่ ปัจจุบันสภาพของตลาดมีขนาดพื้นที่คับแคบ และอาคาร
 เก่าทรุดโทรม เนื่องจากตลาดแห่งนี้ปลูกสร้างมานานแล้ว และเป็นที่ยอมรับมาใช้บริการของ
 ประชาชนที่อยู่ในเขตบางใหญ่ และพื้นที่ใกล้เคียง ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงสภาพของอาคารให้
 มีสภาพดี เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณนี้มี
 จำนวนมาก และแนวโน้มในอนาคตประชากรจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดความต้องการใช้
 ตลาดมากขึ้นตามไปด้วย

2) ตลาดศรีบางกรวย ตลาดแห่งนี้ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย ในพื้นที่
 บริเวณชุมชนที่มีการอยู่อาศัยหนาแน่นมาก ซึ่งต้องมีประชาชนจะมาใช้บริการตลาดแห่งนี้เป็น
 จำนวนมาก แต่สภาพของตลาดในปัจจุบันมีลักษณะของอาคารเก่าทรุดโทรม ทำให้ประชาชนใน
 บริเวณนี้หันไปใช้บริการที่ตลาดอื่นๆ จึงทำให้ผู้ค้าในตลาดนี้มีจำนวนลดลง ดังนั้น จึงควรต้องม
 การปรับปรุงตลาดให้มีสภาพที่ดี และถูกสุขลักษณะตลาด เพื่อการรองรับการมาใช้บริการของ
 ประชาชนที่อยู่ในชุมชนเทศบาล และพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งแนวโน้มในอนาคตความต้องการใช้บริการ
 ตลาดจะมีมากยิ่งขึ้น

สำหรับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตลาดในพื้นที่ศึกษาแห่งนี้ จะปรับปรุงอาคารสิ่งปลูกสร้างสำหรับผู้ขายของ ซึ่งอาคารสิ่งปลูกสร้างสำหรับผู้ขายของควรมีลักษณะดังนี้

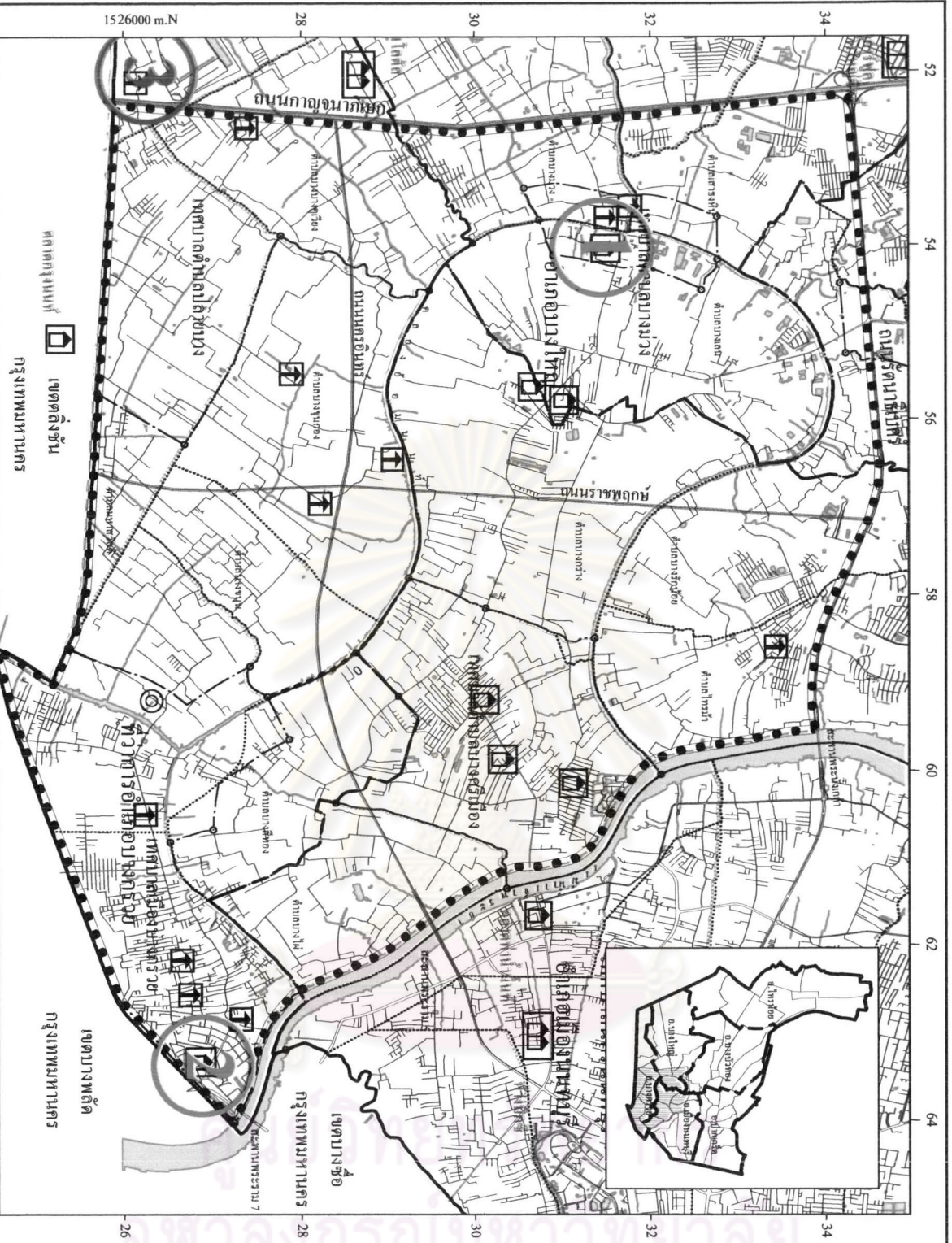
(1) ตัวอาคารตลาดทำด้วยวัสดุถาวรมั่นคง แข็งแรง เช่น ไม้ เหล็ก และคอนกรีต เป็นต้น เพื่อให้มีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย และพื้นทำด้วยวัสดุ ถาวร แข็งแรง เรียบ ทำความสะอาดง่าย และไม่มีน้ำขัง เช่น คอนกรีตและกระเบื้อง เป็นต้น พื้นไม่ชำรุด เป็นหลุมบ่อหรือมีน้ำขังจนเป็นแหล่งสะสมความสกปรกทำให้ทำความสะอาดได้ยาก และอาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์แมลงนำโรคได้

(2) ทางเดินภายในอาคารสำหรับผู้ซื้อ มีความกว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร เพื่อประโยชน์ในการสัญจรของประชาชนที่เข้ามาซื้อสินค้าในตลาด ใช้ในการขนส่งสินค้า เข้า - ออกของแผงจำหน่ายสินค้าต่างๆ และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการสร้างแผงจำหน่ายสินค้าที่แออัดมากเกินไป

(3) มีการระบายอากาศภายในตลาดเพียงพอ ไม่ให้เกิดกลิ่นเหม็นอับ ในกรณีที่เกิดให้มีการระบายอากาศโดยวิธีธรรมชาติ ควรทำหลังคาตลาดให้สูงโปร่ง อาจทำเป็นหลังคาสองชั้น เพื่อช่วยในการระบายอากาศ การระบายอากาศภายในตลาดควรมีช่องในการระบายอากาศไม่น้อยกว่า 10 ของพื้นที่อาคาร ในการจัดให้มีการระบายอากาศ เช่น พัดลมระบายอากาศ เป็นต้น โดยอุปกรณ์ระบายอากาศต้องทำงานตลอดเวลาในระหว่างที่ตลาดเปิดบริการ การนำอากาศภายนอกเข้าและการระบายอากาศทิ้ง โดยวิธีการต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญต่อผู้ขายของประชาชนที่เข้ามาซื้อสินค้าและผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

(4) แผงขายสินค้าเป็นแบบปิดทึบทำด้วยวัสดุถาวรเรียบมีความลาดเอียงเพื่อป้องกันน้ำขังอยู่บนแผง และวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย เช่น คอนกรีตขัดมัน กระเบื้องเคลือบผิวเรียบ เป็นต้น มีพื้นที่ด้านบนของแผงที่ใช้วางไม่น้อยกว่า 2 ตารางเมตร และสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 0.60 เมตร เพื่อป้องกันความสกปรกจากพื้นกระเด็นขึ้นมา ปนเปื้อนสินค้าบนแผง และมีทางเข้าแผง ของผู้ขายของกว้างไม่น้อยกว่า 70 เซนติเมตร มีที่นั่งสำหรับผู้ขายของไว้โดยเฉพาะ แต่อย่างเหมาะสมแยกต่างหากจากแผงและสะดวกต่อการเข้าช้อกไม่ควรขึ้นไปนั่งบนแผงสินค้า

(5) ที่จอดรถ จัดให้มีที่จอดรถเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่มาจับจ่ายซื้อ สินค้า เพื่อความระเบียบเรียบร้อยบริเวณรอบตลาด และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาด้านการจราจร ส่วนการกำหนดลักษณะและขนาดของที่จอดรถ ต้องพิจารณาจากสภาพพื้นที่จำกัด ก็อาจสร้างเป็นอาคารที่จอดรถได้ และไม่ควรใช้ที่จอดรถเพื่อการอื่นๆ เช่น ใช้เป็นที่ตั้งแผงขายสินค้า เป็นต้น

การพัฒนาสาธารณูปการเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัย อันเนื่องมาจากสะพานพระราม 5 และถนนเชื่อมต่อไป

แนวทางการพัฒนาตลาด

1. โครงการปรับปรุงตลาดที่มีอยู่เดิม

1

ตลาดบางใหญ่

2

ตลาดศรีบางกรวย

2. โครงการพัฒนาตลาด

3

ตลาดที่สร้างเสร็จใหม่

ที่มา : จากการศึกษาวิจัย

แผนที่ 5.5

แสดง : ที่ตั้งโครงการพัฒนาตลาด

มาตราส่วน

